

ŠTA JE BUKA?

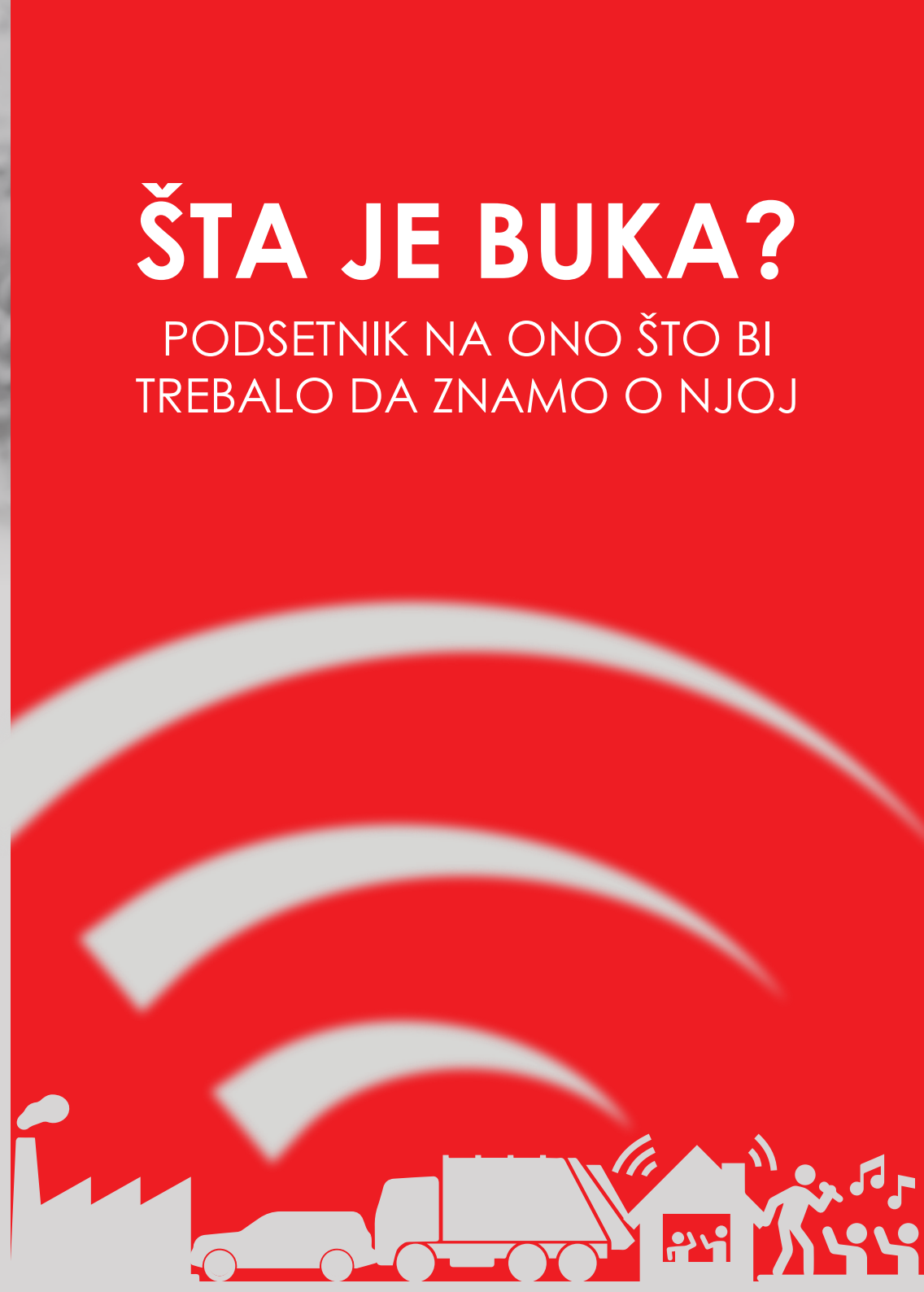
PODSETNIK NA ONO ŠTO BI
TREBALO DA ZNAMO O NJOJ

Ova publikacija je nastala u okviru projekta „Jačanje obrazovnih kapaciteta izgradnjom kompetencija i saradnje u oblasti inženjerstva buke i vibracija” (akronim SENVIBE), koji finansira Evropska komisija.

„Ova publikacija odražava samo stavove autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu koja može prosteći od informacija sadržanih u njoj.”

1 Šta je BUKA i koji su izvori BUKE

- BUKA je neprijatan, neželjen zvuk.
- BUKA je zvuk koji ima ometajuće ili štetno psihofizičko dejstvo.
- Osećaj da je neki zvuk zapravo BUKA je subjektivnog karaktera.
- Glavni izvori BUKE u životnoj sredini su drumski, železnički i vazdušni saobraćaj, građevinske i komunalne mašine, industrija, rekreativne aktivnosti i BUKA iz susedstva.

2 Kako opisujemo nivo BUKE?

- Nivo BUKE izražava se u decibelima (dB).
- Primeri nivoa BUKE:

	Šapat	30 dB
	Normalan govor	50-60 dB
	Vika	80 dB
	Voz u prolazu	100 dB
	Avionski motor	120 dB

3 Kako BUKA utiče na zdravlje ljudi?

- Negativno utiče na kvalitet života, ometa čitanje, razgovor i san.
- Dovodi do oštećenja slušne osetljivosti manjeg ili većeg stepena.
- Negativno utiče na srčano-sudovni sistem, nervni sistem, vid, žlezde sa unutrašnjim lučenjem, reproduktivni sistem, želudačno crevni trakt, i može da izazove promene u krvnoj slici i biohemijskim parametrima krvi.

7 Šta kad su granične vrednosti prekoračene?

Subjekti zaštite životne sredine od BUKE (Republika Srbija, Autonomna pokrajina, jedinice lokalne samouprave, pravna lica i preduzetnici koji u obavljanju privredne delatnosti emituju BUKU, kao i vlasnici, upravljači glavnih puteva, pruga i aerodroma, kao i koncesionari, dužni su da preduzimaju mere za smanjenje BUKE.

4 Kako BUKA utiče na životnu sredinu?

- Ometa orijentaciju i kretanje pojedinih životinja.
- Negativno utiče na cikluse parenja i uzgoja.
- Ometa pojedine životinje u izbegavanju predatora.
- Može dovesti do istrebljenja pojedinih životinjskih vrsta.
- Negativno utiče na rast i razvoj biljaka.
- Može imati produženo dejstvo na pojedine biljke, utičući na njih negativno čak i nakon prestanka izloženosti BUCI.

5 Šta kaže evropski, a šta naš zakon?

- Evropska direktiva (END) iz 2002. godine propisuje korišćenje tzv. indikatora BUKE - fizičkih veličina kojima se opisuje BUKA u životnoj sredini, a koji su vezani sa štetnim efektom BUKE.
- Indikatori BUKE u Republici Srbiji se definišu Zakonom o zaštiti od BUKE u životnoj sredini, a preuzeti su iz END direktive.
- Granične vrednosti indikatora BUKE propisuje posebna Uredba, i to kao ukupne od svih izvora, posebno za otvoreni prostor i za zatvorene prostorije, i posebno za dan, večer i noć.

6 Koje su granične vrednosti nivoa BUKE?

- Za gradski centar, zone duž autoputeva, magistralnih i gradskih saobraćajnica, granična vrednost BUKE je **65 dB** za dan i večer, a **55 dB** za noć.
- Za poslovno-stambena područja i dečija igrališta granična vrednost BUKE je **60 dB** za dan i večer, a **50 dB** za noć.
- Za boravišne prostorije u stambenoj zgradi, bolesničke i hotelske sobe, objekte za odmor dece i učenika, spavaće sobe domova za stara lica, granična vrednost BUKE je **35 dB** za dan i večer, a **30 dB** za noć.

Inspeksijski nadzor vrši inspektor za zaštitu životne sredine, i ima pravo i dužnost da utvrdi da li je emitovanje BUKE u životnoj sredini iznad propisanih graničnih vrednosti, ali i da zabrani upotrebu takvih izvora BUKE do preduzimanja mera zaštite od BUKE.

Ovlašćenja za merenje nivoa BUKE iz ugostiteljskih objekata i postupanje po utvrđivanju prekoračenja graničnih vrednosti imaju komunalni milicionari.